Проф. д-р Марија Гогова Самоников

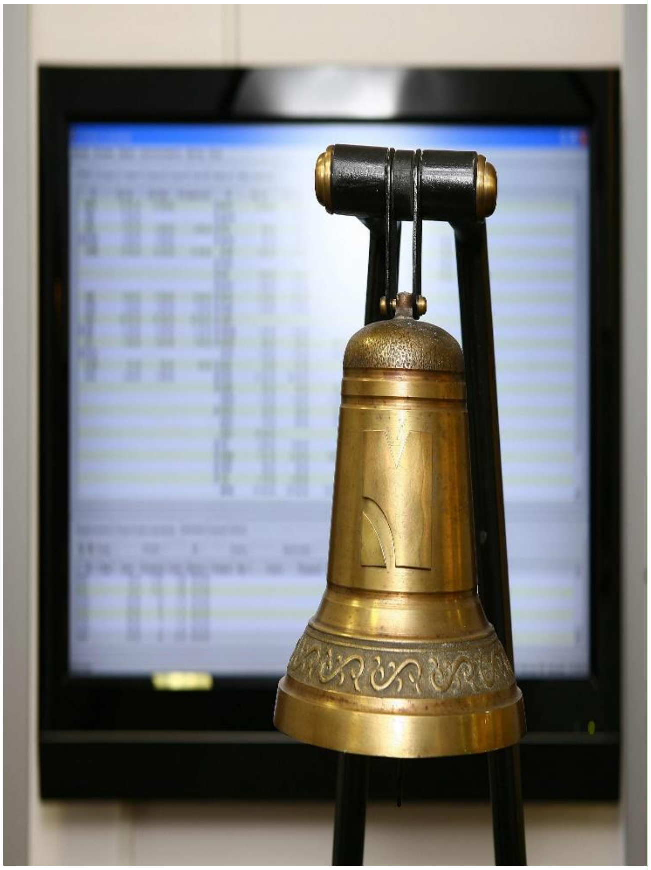

ФИНАНСИСКИ ПАЗАРИ И ИНСТИТУЦИИ

Штип, 2021

Марија Гогова Самоников

ФИНАНСИСКИ ПАЗАРИ И ИНСТИТУЦИИ

Автор:
Проф. д-р Марија Гогова Самоников

ФИНАНСИСКИ ПАЗАРИ И ИНСТИТУЦИИ

Рецензенти:
Проф. д-р Стеван Габер
Проф. д-р Љупчо Давчев

Лектор:
Вангелија Цавкова

Уредник:
Проф. д-р Марија Гогова Самоников

Техничко уредување
Проф. д-р Марија Гогова Самоников

Издавач:
Универзитет „Гоце Делчев"– Штип

Објавено во е-библиотека:
https://e-lib.ugd.edu.mk

CIP - Каталогизација во публикација
Национална и универзитетска библиотека "Св. Климент Охридски", Скопје
336.76/.77(075.8)
ГОГОВА Самоников, Марија
Финансиски пазари и институции [Електронски извор] / Марија Гогова Самоников. - Текст во PDF формат, содржи 319 стр. - Штип : Универзитет "Гоце Делчев", Економски факултет, 2021
Начин на пристапување (URL): https://e-lib.ugd.edu.mk/978. - Наслов преземен од екранот. - Опис на изворот на ден 15.03.2021. - Библиографија: стр. 304-317
ISBN 978-608-244-793-3
а) Финансиски пазар -- Високошколски учебници
COBISS.MK-ID 53375749

DOI https://www.doi.org/10.46763/9786082447933

УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ – ШТИП

ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ

Проф. д-р Марија Гогова Самоников

ФИНАНСИСКИ ПАЗАРИ И ИНСТИТУЦИИ

Штип, 2021

ПРЕДГОВОР

Учебникот „Финансиски пазари и институции“ од авторот, проф. д-р Марија Гогова Самоников претставува заокружена целина на темите поврзани со постулатите за постоењето и функционирањето на финансиските системи и сите негови составни елементи. Учебникот е наменет првенствено за изучување на предметот „Финансиски пазари и институции“ од страна на студентите на Економскиот факултет на Универзитетот „Гоце Делчев“ од Штип, за сите насоки на прв циклус на студии.

Учебникот е креиран врз основа на потребата од создавање учебно помагало кое на студентот ќе му овозможи формирање на слика за целокупното функционирање на финансиските системи. Финансискиот систем разгледуван од научен аспект претставува една комплексност составена од повеќе домени и аспекти кои се однесуваат на неговите постулати на функционирање, соодветни норми, потоа институции кои овозможуваат циркулација на паричните и останати средства, а тие влијаат на создавање посебни потсистеми кои го карактеризираат монетарното и јавно работење. Не смее да се заборави и меѓународната димензија на овој финансиски систем, кој неминовно сè повеќе се инфилтрира во сите општества, од најбогати кон најсиромашни, и има влијание во секој општествен систем.

За таа цел, учебникот се одликува со голема теоретска и практична значајност, како за студентите, така и за сите останати субјекти кои имаат интерес за проучување на финансиите во целина и неговите основни постулати.

Содржински, трудот е концепиран во 4 поглавја.

Првото поглавје е посветено на причините за постоењето на финансискиот систем. Станува збор за дел од материјата кој треба да ги даде воведните аспекти на сè она што како систем на финансии функционира денес. Од таа причина се проучуваат финансиските системи, нивното создавање, тек и развој. Во овој дел се анализирани и причините за постоење на овие системи како и нивната оправданост за општествата во целина.

Второто поглавје се надоврзува на првото, од причина што во него се обработени институциите кои го формираат овој систем и инструментите со кои тие се служат при своето работење, а го прават финансискиот систем во целина реално прифатлив и потребен. Тука се опфатени видовите инструменти со кои институциите работат, односно како работат и како е формирана една целина која е економски оправдана.

Целокупниот систем на трансфер на паричните текови овозможува нивно влијание врз финансиските пазари. Важноста на проучувањето на законитостите и насоките на финансиските текови од финансиските институции се провлекува во функционирање на една машинерија позната под името пазар. Од тој аспект, *Третото поглавје* обработува теми поврзани со начините на управување на финансиските пазари, како и запознавање со основните постулати на финансиските показатели кои укажуваат на големината и сигнификантноста на оваа структура наречена финансиски пазар.

Од аспектот дека во финансиските системи една институција го има приматот на најчесто користена, најстабилна, најзаштитена, го има приматот на институции во кои одредени законодавства овозможуваат реализирање на повеќе дејности одделено е последното поглавје кое го проучува карактеристичното работење на овие финансиски пазари и еволуцијата на нивното работење. Станува збор за *Четвртото поглавје,* кое се

надополнува со проширување на аспектите кои финансиските системи можат да ги имплицираат во економијата во целина.

На крајот на секое поглавје е дадена листа на теми и прашања, кои студентите можат да ги користат за продлабочување на своите знаења и од аспект на практична примена на теоретски обработениот материјал. Станува збор за материјал за вежби кои ќе се обработуваат после реализирањето на предвидените предавања.

На самиот крај на учебникот се обработени низа студии на примери од секојдневното функциноирање или нефункционирање на финансиските системи, со прашања кои кај студентот треба да го поттикнат когнитивното размислување и поврзување на теоретски осознаениот материјал со практичниот аспект на фунционирањето на финансиските пазари и институции.

На ваков начин е креиран учебник кој ќе создаде претстава за функционирањето на финансискиот систем, од неговите зачетоци, до тенденциите кои се јавуваат за неговото функционирање во иднина преку оправданоста за функционирањето, законитостите, стратегиите и инструментите за целокупно економски оправдано постоење.

“FINANCIAL FREEDOM IS A MENTAL, EMOTIONAL AND EDUCATIONAL PROCESS” – Robert Kiyosaki

Авторот

СОДРЖИНА

ПРЕДГОВОР 7

ГЛАВА 1..Error! Bookmark not defined.

Причини за постоење на финансиски системи.......................................Error! Bookmark not defined.

1. Дефинирање на финансиски систем.....................................Error! Bookmark not defined.

2. Единици и функции на финансиските системи ....Error! Bookmark not defined.

3. Трошковна и информациска асиметричност........................Error! Bookmark not defined.

4. Причини за регулација на финансиските системи ....Error! Bookmark not defined.

5. Форми на регулација на финансиските пазари....................Error! Bookmark not defined.

ТЕМИ ЗА ВЕЖБИ...Error! Bookmark not defined.

ГЛАВА 2..Error! Bookmark not defined.

Финансиски институции ....Error! Bookmark not defined.

1. Финансиски институции..Error! Bookmark not defined.

Комерцијални банки и штедилници .... **Error! Bookmark not defined.**

Централни банки .... **Error! Bookmark not defined.**

Инвестициски банки.. **Error! Bookmark not defined.**

Инвестициски фондови .... **Error! Bookmark not defined.**

Инвестициски компании .... **Error! Bookmark not defined.**

Пензиски фондови .... **Error! Bookmark not defined.**

Осигурителни компании .... **Error! Bookmark not defined.**

Берзи .... **Error! Bookmark not defined.**

Клириншки куќи.. **Error! Bookmark not defined.**

Брокерски друштва .... **Error! Bookmark not defined.**

Дилерски куќи .... **Error! Bookmark not defined.**

Финансиски компании .... **Error! Bookmark not defined.**

2. Финансиски инструменти .... Error! Bookmark not defined.

Класични хартии од вредност .... **Error! Bookmark not defined.**

Финансиски деривати .... **Error! Bookmark not defined.**

ТЕМИ ЗА ВЕЖБИ .... Error! Bookmark not defined.

ГЛАВА 3 .... Error! Bookmark not defined.

Финансиски пазари .... Error! Bookmark not defined.

1. Финансиски пазари .... Error! Bookmark not defined.

Пазар на пари .... **Error! Bookmark not defined.**

Пазар на капитал .... **Error! Bookmark not defined.**

Примарен пазар .... **Error! Bookmark not defined.**

Секундарен пазар .... **Error! Bookmark not defined.**

Промптен пазар .... **Error! Bookmark not defined.**

Термински пазар .... **Error! Bookmark not defined.**

Домашен пазар .... **Error! Bookmark not defined.**

Меѓународен пазар .... **Error! Bookmark not defined.**

Пазар на обврзници .... **Error! Bookmark not defined.**

Пазар на акции .... **Error! Bookmark not defined.**

Хипотекарни пазари .... **Error! Bookmark not defined.**

Дериватен пазар .... **Error! Bookmark not defined.**

Инвестициски пазар .... **Error! Bookmark not defined.**

Готовински пазар (пазар на готовински текови) .... **Error! Bookmark not defined.**

Девизен пазар .... **Error! Bookmark not defined.**

Организиран пазар .... **Error! Bookmark not defined.**

Неорганизиран пазар .... Error! Bookmark not defined.
Регулиран пазар .... Error! Bookmark not defined.
Црн пазар .... Error! Bookmark not defined.
Сиви пазари .... Error! Bookmark not defined.
ТЕМИ ЗА ВЕЖБИ.. Error! Bookmark not defined.
ГЛАВА 4.. Error! Bookmark not defined.
Карактеристики и еволуција на финансиските системи.......................... Error! Bookmark not defined.
1. **Временска вредност на парите** .... Error! Bookmark not defined.
2. **Видови ризици при работењето во финансиските системи** Error! Bookmark not defined.
3. **Принципи на работење на банкарските институции**............ Error! Bookmark not defined.
4. **Принципи на работење на берзите** .... Error! Bookmark not defined.
5. **Принципи на работа при други форми на финансирање** ... Error! Bookmark not defined.
6. **Принципи на работење на девизниот пазар** .... Error! Bookmark not defined.
7. **Еволуција на финансиските системи** .... Error! Bookmark not defined.
8. **Иднината на финансиските системи** .... Error! Bookmark not defined.
ТЕМИ ЗА ВЕЖБИ.. Error! Bookmark not defined.
ИСКУСТВЕНИ СЛУЧАИ .... Error! Bookmark not defined.
КОРИСТЕНА ЛИТЕРАТУРА:.. Error! Bookmark not defined.